

BIJLAGE 3:

LIGGING BEDRIJVENTERREINEN

INDIEN DE CRITERIA

AFZONDERLIJK WORDEN GEWAARDEERD

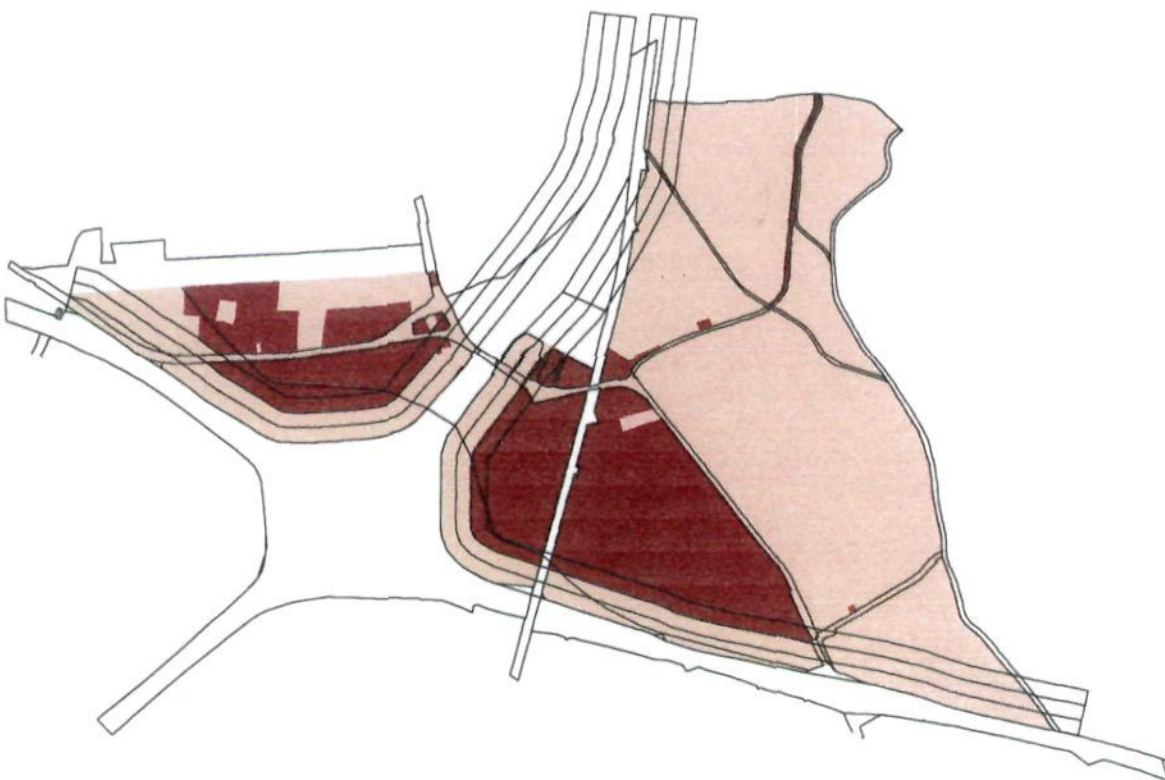
Per criterium wordt aangegeven waar het bedrijventerrein komt te liggen als het betreffende criterium de absolute voorkeur wordt toegekend.

GEbruiker : Adecs bv, Delft (zwapcl.cpl)

decade selectie
resultaat

HA : 73

59

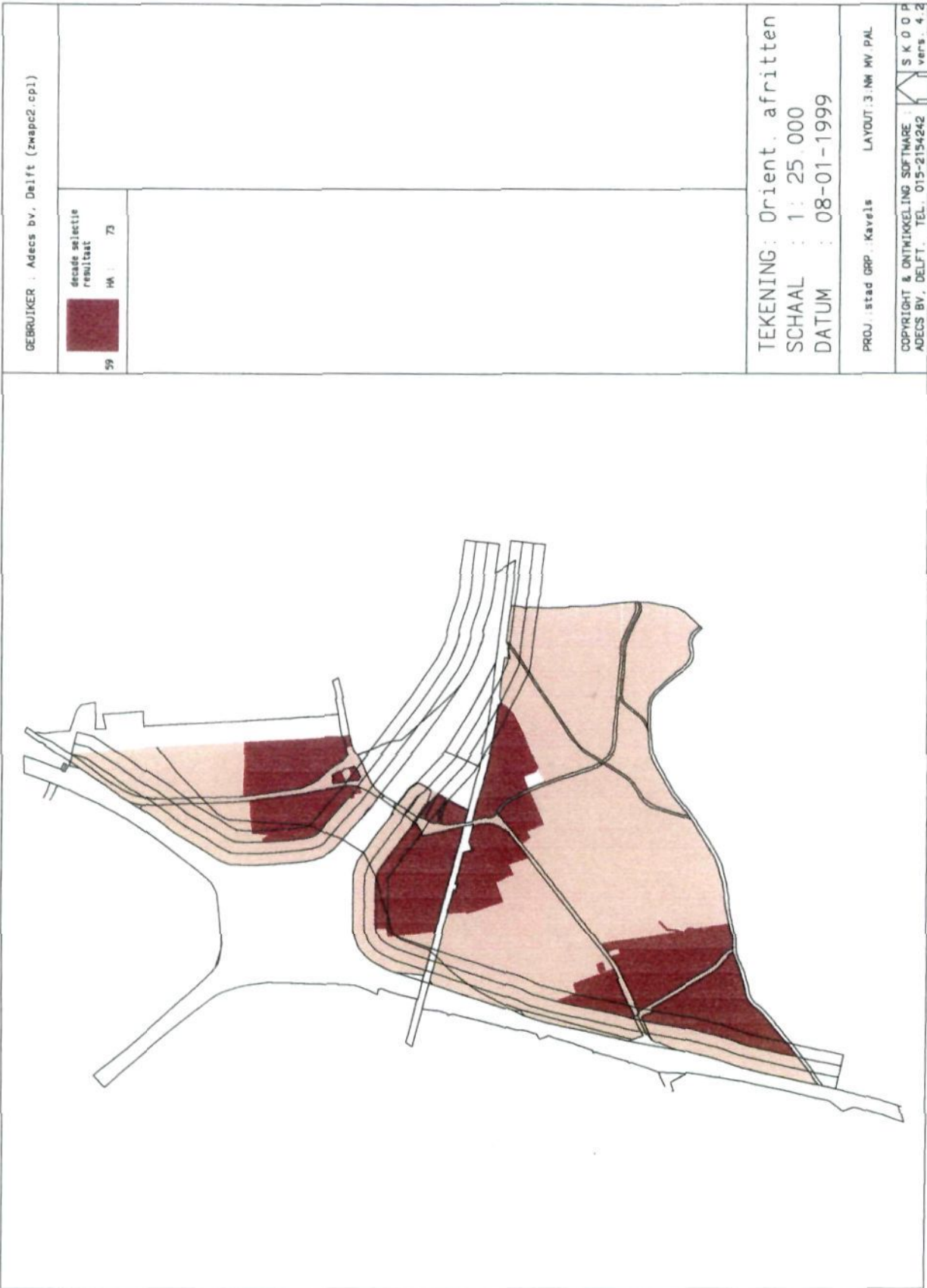

TEKENING : Landschap
SCHAAL : 1 : 25.000
DATUM : 11-01-1999

PROJ : stad GRP : Kavel's LAYOUT : 3:NM MV PAL

COPYRIGHT & ONTWIKKELING SOFTWARE
ADECS BV, DELFT. TEL. 015-2154242

SKOP
vers. 4.2

GEbruiker : Adecs bv, Delft (zwapc2.cpl)

TEKENING: Orient. afritten
SCHAAL : 1: 25.000
DATUM : 08-01-1999

PROJ.: stad GRP.: Kavels LAYOUT: 3.NM MW PAL

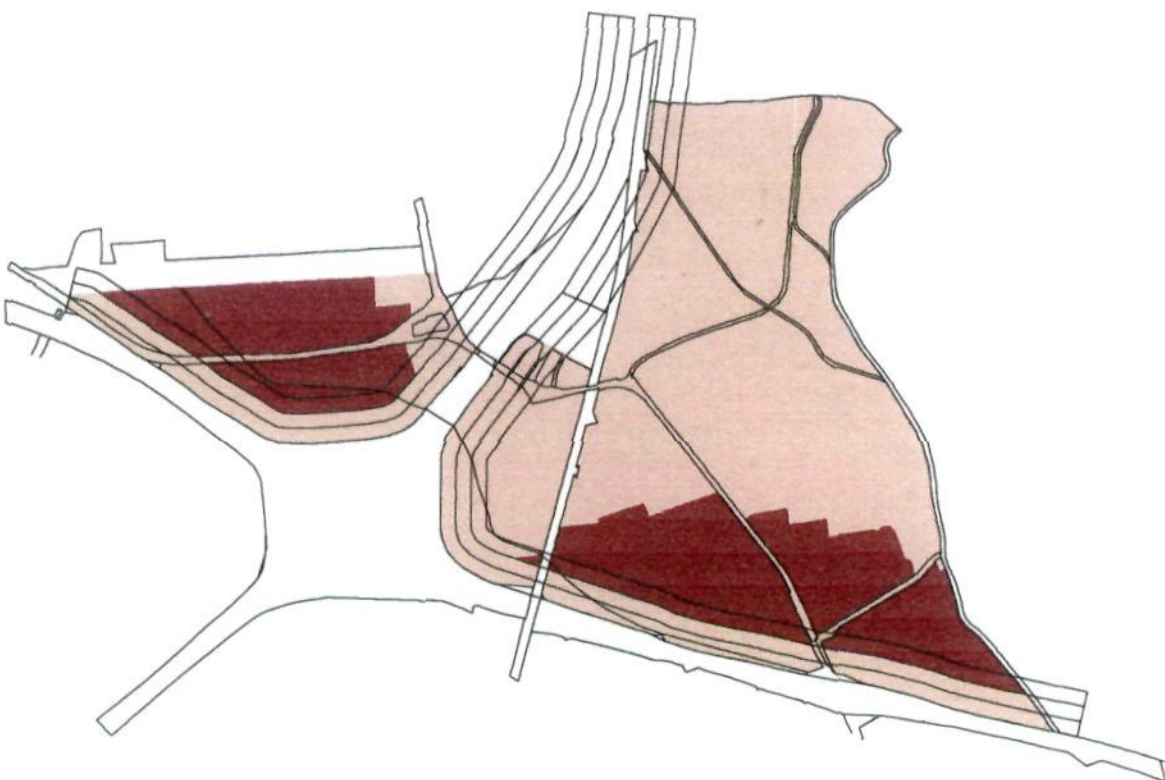
COPYRIGHT & ONTWIKKELING SOFTWARE : SKOP
ADECS BV, DELFT, TEL. 015-2154242 vers. 4.2

GEBRUIKER : Adecs bv, Delft (zwape3.cpl)

decade selectie
resultaat

HW : 73

59

TEKENING: Orient. woongeb.

SCHAAL : 1 : 25.000

DATUM : 11-01-1999

PROJ. : stad GRP. : Kavel's LAYOUT : 3 NW MV PAL

COPYRIGHT & ONTWIKKELING SOFTWARE :
ADECS BV, DELFT. TEL. 015-2154242

SKOOP
VER. 4.2

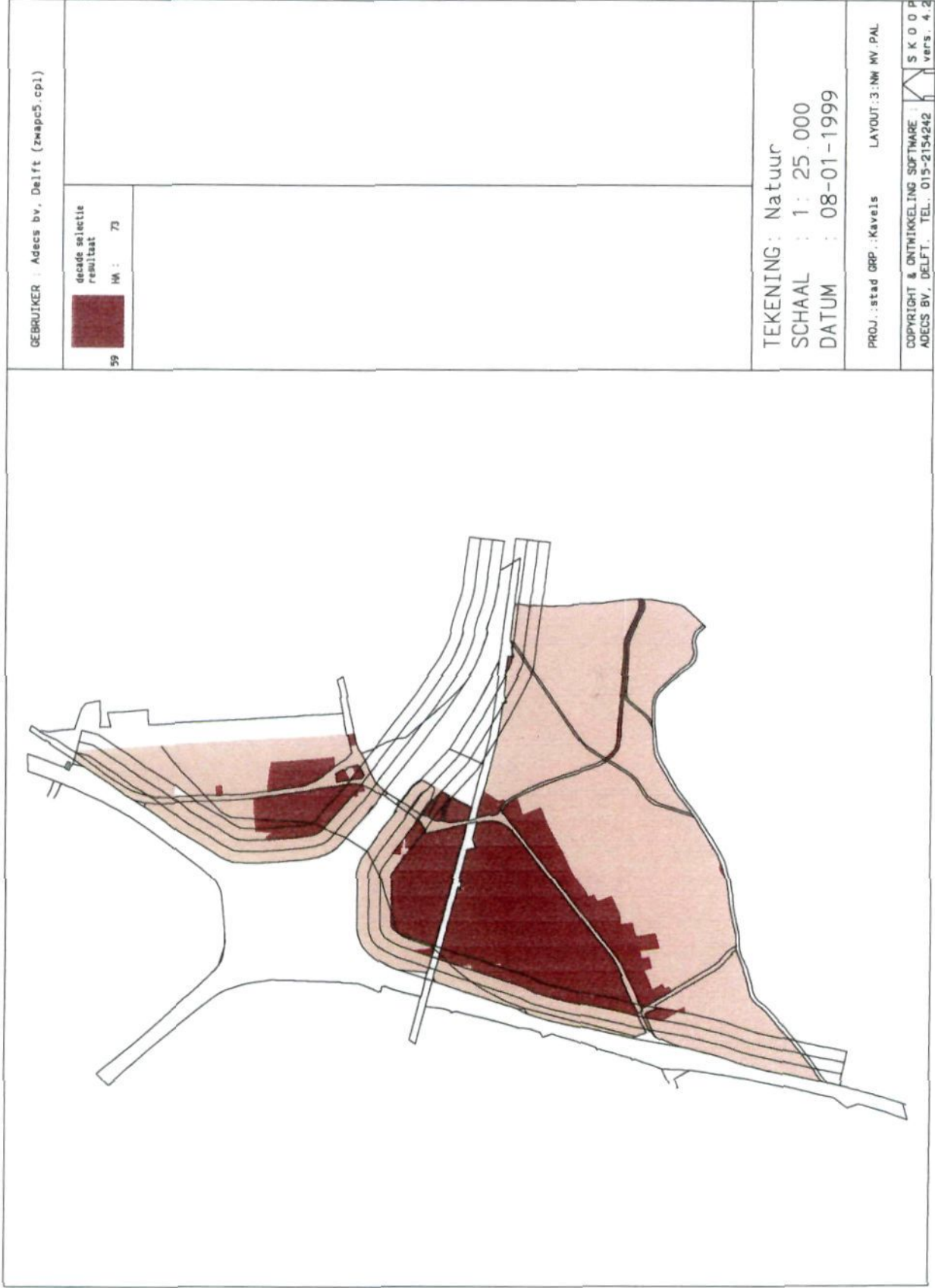
GEBRUIKER : Adecs bv, Delft (zwapc4.cpl)

59 decade selectie
resultaat HA : 73

TEKENING: Zichtlocatie T
SCHAAL : 1: 25.000
DATUM : 11-01-1999

PROJ.:stad GRP.:Kavels LAYOUT:3:NW MV.PAL

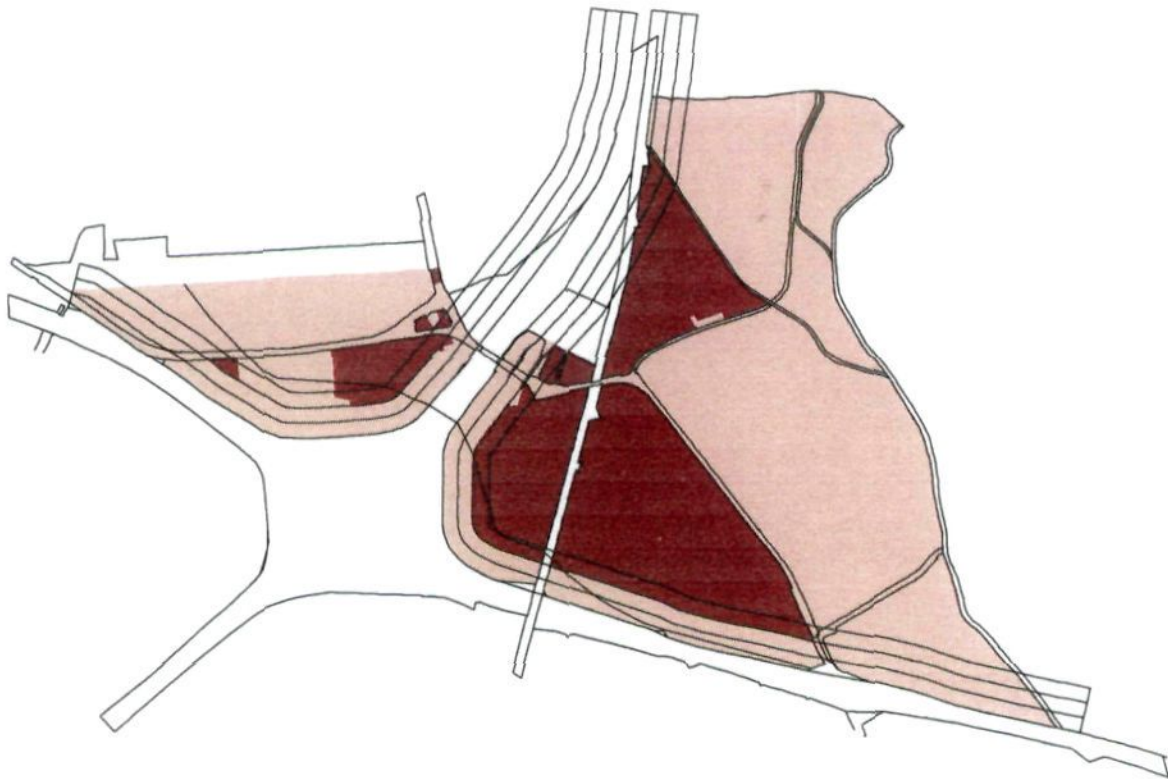
COPYRIGHT & ONTWIKKELING SOFTWARE : SK O O P
ADECS BV, DELFT TEL. 015-2154242 vers. 4.2

GEBRUIKER : Adecs bv, Delft (zmapc7.cpl)

decade selectie
resultaat
59
HA : 73

TEKENING: Cultuurhistorie
SCHAAL : 1: 25.000
DATUM : 11-01-1999

PROJ : stad GRP : Kavel LAYOUT: 3: NW NW.PAL

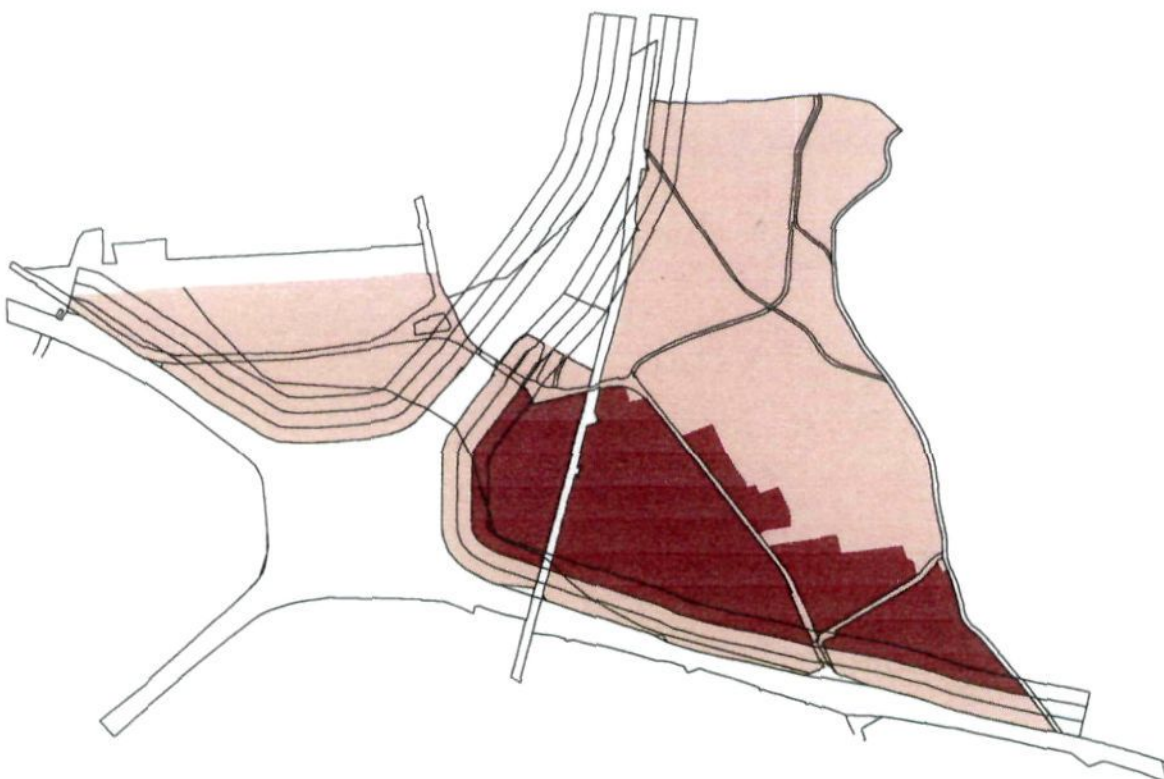
COPYRIGHT & ONTWIKKELING SOFTWARE
ADECS BV, DELFT. TEL. 015-2154242
S K O D P
vers. 4.2

GEbruiker : Adecs bv, Delft (zwapc8.cpl)

decade selectie
resultaat

HW : 73

59

TEKENING : Samenhang Wiek

SCHAAL : 1 : 25.000

DATUM : 11-01-1999

PROJ. : stad GRP. : Kavelis LAYOUT : 3: NW MW PAL

COPYRIGHT & ONTWIKKELING SOFTWARE : SKOOP
ADECS BV, DELFT. TEL. 015-2154242 vers. 4.2

**BIJLAGE 2: MILIEUZONERING MILIEUCATEGORISERING EN
MILIEUDOORLICHTING**

1 VIGEREND GEMEENTELIJK BEDRIJFSVESTIGINGSBELEID

Op basis van het B&W-besluit nr 2088 van 3 oktober 1989, is besloten bedrijventerreinen met een omvang van De Wieken/Vinkenhoef te voorzien van een interne terreinzonering om bij de vestiging van bedrijven de zwaardere milieucategorie op enige afstand van woonbebouwing te lokaliseren. Daarmee wordt beoogd de leefkwaliteit in woongebieden zo weinig mogelijk of niet te schaden. In het algemeen is deze zonering alleen noodzakelijk indien de milieucategorieën 4 t/m 6 op het bedrijventerrein zijn toegelaten. Naast een interne zonering kan ook een externe zonering noodzakelijk zijn.

Bij besluit van 16 december 1996, nr. B96/2424, heeft B&W besloten dat het Protocol Afvalpreventie en Energiebesparing Bedrijven moet worden uitgevoerd en dat de daarin beoogde milieudoorlichtingsaanpak van nieuw te vestigen bedrijven wordt geoptimaliseerd en verder uitgebouwd.

1.1 Zonering

Op de plankaart van het nog op te stellen bestemmingsplan zullen interne milieuzoneringen worden aangebracht, gericht op het beheersen van de geluid-, lucht-, veiligheidskwaliteit. De plankaarten voor de reeds in ontwikkeling zijnde bedrijventerreinen De Hoef en Calveen (Nieuwland) bevatten dergelijke zoneringen. Bij het plan Calveen is in verband met de naastgelegen woonwijk Nieuwland een geluidsreferentielijn (externe zonering) in het bestemmingsplan opgenomen om het cumulatieve geluid voldoende te beheersen. Een (wettelijk verplichte) externe geluidszonering wordt achterwege gelaten omdat de vestiging van milieucategorie 6 op het bedrijventerrein niet wordt toegelaten. Bedrijven die verplichtend zijn voor het vastleggen van een wettelijke geluidszonering worden ingedeeld in milieucategorie 6. De zonering wordt afgestemd op de lokale omstandigheden

1.2 Categorisering

Om bedrijven milieuverantwoord te kunnen lokaliseren is het nodig bedrijfsactiviteiten onder te brengen in een milieucategorie, waarbij voor de omschrijving van de bedrijven wordt uitgegaan van de in 1999 uitgeven brochure "*Bedrijven en milieuzonering*", een uitgave van de VNG in de milieureeks (kgm nr. 9). In de brochure is ook de Amersfoortse uitvoering van het bedrijfsvestigingsbeleid als voorbeeld opgenomen.

De milieucategorisering wordt aangepast aan de lokale omstandigheden en inzichten.

Op het bedrijventerrein De Wieken/Vinkenhoef worden slechts de vestiging van de milieucategorieën 1 t/m 5 toegelaten. In de Staat van Inrichtingen van het nog op te stellen bestemmingsplan worden deze categorieën opgenomen en worden de categorie 6-bedrijven uitgesloten.

1.3 Categorieverschuiving

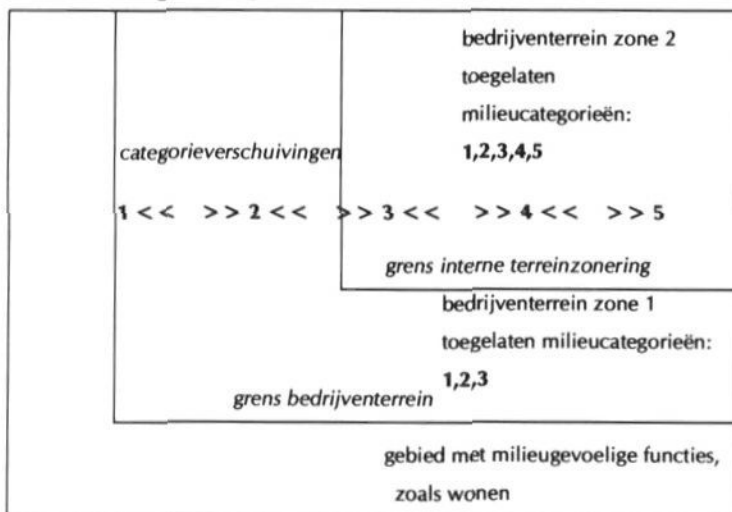
Bij de indeling van bedrijven in een milieucategorie wordt meer gekeken naar de soort bedrijfsactiviteit dan naar de specifieke bedrijfsactiviteit. Binnen de soort bedrijfsactiviteit kan de ruimtelijke milieurelevantie verschillen, zodat de categorie-indeling een zekere flexibiliteit vereist bij het definitief indelen van een bedrijfsactiviteit in een milieucategorie. Op grond van de momenteel in bestemmingsplannen gehanteerde milieuvoorschriften heeft het gemeentebestuur de bevoegdheid een bedrijfsactiviteit in een milieucategorie hoger of lager dan de in het bestemmingsplan vastgestelde milieucategorie te plaatsen.

1.4 Huidige werkwijze zonering, categorisering en doorlichting bedrijfsprocessen

Het bestemmingsplan De Hoef, en daarmee ook de milieuvoorschriften, is bij Koninklijk Besluit van 12 oktober 1987 goedgekeurd. De huidige werkwijze is op het in dit plan opgenomen milieuvoorschriftenpakket gebaseerd. In de praktijk betekent dit dat een kandidaat-bedrijf vooruitlopend op de besluitvorming rond de grondverkoop, op basis van verstrekte bedrijfsinformatie wordt doorgelicht op geluid-, lucht-, en veiligheidsaspecten om vervolgens tot de conclusie te komen in welke milieucategorie de betreffende bedrijfsactiviteit definitief moet worden ingedeeld.

Er zijn drie mogelijkheden:

- 1 handhaving in de in het bestemmingsplan opgenomen categorie of
- 2 een categorie hoger of
- 3 een categorie lager.

figuur 1-1: principe van zonering en categorisering

In deze fase van de besluitvorming is het mogelijk maximaal preventief te handelen door het betreffende bedrijf in een zo vroeg mogelijk stadium bron- en additionele maatregelen te laten treffen tegen, meestal, geringe kosten. Bij de definitieve indeling in een milieucategorie

wordt ook een oordeel gegeven over het kunnen verlenen van een milieuvergunning of over het kunnen voldoen aan de AMvB-eisen. De definitieve categorie-indeling bepaalt uiteindelijk de locatie van het bedrijf op het bedrijventerrein.

In figuur 1-1 is de huidige werkwijze weergegeven. Cruciaal zijn de categorieën 3 en 4. Een milieucategorie 3-bedrijf kan verplicht worden, via een indeling in categorie 4, zich te vestigen in zone 2. Een categorie 4-bedrijf heeft de mogelijkheid zich in zone 1 te vestigen, indien er voldoende aanleiding is een bedrijf in te delen in categorie 3. Een categorie 5-bedrijf kan nooit gevestigd worden in zone 1 omdat een dergelijk bedrijf slechts 1 categorie lager dan 5 kan worden ingedeeld en categorie-4 bedrijven kunnen niet in zone 1 gevestigd worden.

Met deze werkwijze wordt voorkomen dat de milieubelasting eerst na het verlenen van de milieuvergunning wordt opgelost. Ook bij het in optie nemen van bedrijfsgrond worden de bedrijfsactiviteiten doorgelicht.

Bij het plan Calveen is dit gemeentelijke milieudienstverleningspakket sinds 1996 uitgebreid met het doorlichten van bedrijven op afvalpreventie- en energiebesparingsopties met behulp van een quick-scan. Het is aan de bedrijven deze opties mee te nemen in de bedrijfsinvesteringsplannen. Het betreft hier hoofdzakelijk een milieu-optimalisatie van bestaande bedrijfsprocessen.

1.5 Wet milieubeheer

Nadat de eerder uitgevoerde werkwijze in het kader van de toetsing aan het bestemmingsplan is afgerond en de grond is verkocht volgt in een later stadium de aanvraag om een bouw- en milieuvergunning of een AMvB-meldingsplicht. voorgenomen gemeentelijk bedrijfsvestigingsbeleid

2 HET VOORGENOMEN GEMEENTELIJK BEDRIJFSVESTIGINGS- BELEID

Het voorgenomen beleid omvat grotendeels het vigerend beleid. De zonering bij De Wieken/Vinkenhoeve zal van dit beleid afwijken op het milieu-aspect geluid, omdat de geluidafschermende Rijksweg A 28 en bijbehorende geluidafschermende voorziening deze afwijking rechtvaardigen. Geluidsproducerende bedrijven kunnen met betrekking tot Rustenburg beter direct langs de Rijksweg A 28 worden gelocaliseerd dan op grotere afstand. Deze gunstige afschermende omstandigheid komt daardoor ook ten goede aan de geluidskwaliteit van de te handhaven woningen binnen het plangebied, omdat een grote afstand tot geluidsproducerende bedrijven kan worden aangehouden. Aan het vigerend beleid wordt een zonering toegevoegd waarmee de belangen met betrekking tot de waterkwaliteit en waterinfiltratie gediend zijn.

De waarde van het vigerend gemeentelijk beleid is dat overheid en bedrijf vooruitlopend op de besluitvorming over de grondverkoop in gesprek zijn met elkaar en in die fase maximale bereidheid hebben te investeren in milieu, omdat dit laatste meestal tegen lage kosten mogelijk is. Dit, op basis van de milieuvorschriften van het bestemmingsplan, 'afgedwongen' gesprek over de milieucategorisering biedt ook mogelijkheden niet-ruimtelijke milieurelevante onderwerpen aan de orde te stellen. Zoals het op kosten van de gemeente uit laten voeren van de doorlichting op afvalpreventie- en energiebesparingsopties, bij bedrijven die zich vestigen op het bedrijventerrein Calveen.

Bij de besluitvorming over het doorlichten van de Calveense bedrijven op afvalpreventie- en energiebesparing hebben B&W besloten deze wijze van doorlichting verder uit te bouwen. Bij het plan De Wieken/Vinkenhoef doet de eerste gelegenheid zich voor daaraan praktische invulling te geven. Het voorgenomen bedrijfsvestigingsbeleid ziet er als volgt uit.

- 1 uitvoeren en optimaliseren vigerend bedrijfsvestigingsbeleid.
- 2 doorlichting bestaande bedrijfsprocessen op innovatie-opties.
Bij de gemeentelijk besluitvorming over de verkoop van bedrijfsgrond kunnen de eerder genoemde doorlichtingsactiviteiten verder uitgebouwd worden naar de mogelijkheden voor innovatieopties van bedrijfsprocessen. Net als bij de eerder genoemde 'Calveense' doorlichting gaat het ook hier om een zodanig praktische aanpak dat binnen de vereiste dienstverleningstermijn de verkregen opties een uitnodiging zijn voor het kandidaat-bedrijf hierop in te spelen.
- 3 doorlichting op waterkwaliteit in relatie tot de locatie van de bedrijven in afkoppelingsgebieden.
In het rapport "Visie op water bedrijventerrein De Wieken en Vinkenhoef", opgesteld door het adviesbureau Witteveen en Bos, wordt het beekdalgebied van de Barneveldsebeek gezien als belangrijk infiltratiegebied voor regenwater afkomstig van het bedrijventerrein ter beperking van de verlaging van de grondwaterstand.
Om de bijdrage van het schoon regenwater te waarborgen is het noodzakelijk dat eisen gesteld worden aan de plaats van bedrijven op het bedrijventerrein. Rekening moet worden gehouden met het type bedrijf en de geschiktheid van de bedrijfsvestiging in de afkoppelingsgebieden, genoemd in dat rapport.
Dit betekent dat vanwege deze ruimtelijke relevantie per bedrijf ook het aspect water meegenomen moet worden bij de zonering, categorisering en categorieverschuiving ten behoeve van het opstellen van de Staat van Inrichtingen behorende bij het bestemmingsplan.

Het voorgenomen beleid beperkt zich per bedrijf tot milieuverbeteringen binnen het bestaande bedrijfsproces.

3 MEEST MILIEUVRIENDELIJKE GEMEENTELIJKE BEDRIJFS-VESTIGINGSBELEID

In de loop der jaren hebben zich in de gemeente Amersfoort achtereenvolgens de volgende ontwikkelingsfasen voorgedaan:

- grondverkoop , bouwvergunning , milieuvergunning, controle en handhaving
- zonering en categorisering, grondverkoop, bouwvergunning, milieuvergunning, controle en handhaving
- zonering en categorisering, grondverkoop, gecombineerd bouw- en milieuvergunning, controle en handhaving.
- zonering, categorisering en doorlichting, grondverkoop, gecombineerd bouw- en milieuvergunning, controle en handhaving.

Deze ontwikkelingen geven aan dat er voortdurend pogingen zijn gedaan de milieu-inbreng in een zo vroeg mogelijk beslisstadium te positioneren en vervolgens dat vroege moment van zonerings- en categoriseringsactiviteiten te

benutten voor doorlichtingsactiviteiten. Deze doorlichtingsactiviteiten behoeven zich niet beperken tot de huidige 'Calveense' aanpak van bestaande bedrijfsprocessen of tot het benutten van de innovatiekansen van dergelijke bedrijfsprocessen.

De vigerende en voorgenomen gemeentelijke dienstverlening kan, al dan niet tijdelijk, worden uitgebreid tot het meest milieuvriendelijk dienstverleningspakket op de volgende terreinen:

- 1 ketenbeheer van grondstoffen, produkten en afval.
Milieuvriendelijker is de bedrijfsprocessen zodanig in te richten dat ketenbeheer van grondstoffen, produkten en afval tot stand kan komen en dat de betekenis daarvan niet uitsluitend beperkt moet blijven tot bedrijven die zich gaan vestigen op het bedrijventerrein De Wieken/Vinkenhoef maar ook tot de situatie daarbuiten.
Het is gewenst het gemeentelijke dienstverleningspakket op dit punt uit te breiden en het beheer en onderhoud daarvan op termijn over te dragen aan de gezamenlijke bedrijven De Wieken/Vinkenhoef.
- 2 verkeer- en vervoersmanagement.
- 3 intensief ruimtegebruik.
- 4 duurzaam bouwen.

Draagvlakvergroterend is de gezamenlijke verantwoordelijkheid wanneer er een verplichting geldt dat bedrijven lid worden van een bedrijvenvereniging en vervolgens overgaan tot zelfbeheer op dit punt.

Parkmanagement en gezamenlijk gebruik van voorzieningen zijn mogelijkheden daaraan invulling te geven.

Er wordt gestreefd naar de uitvoering van het meest milieuvriendelijke gemeentelijke bedrijfsvestigingsbeleid binnen de economische randvoorwaarden en de randvoorwaarden die gelden voor de dienstverlening bij de vestiging van bedrijven.

**BIJLAGE 3: VERZAMELMATRIX MILIEUKWALITEIT
NIET-VERSTEDELIJKE GEBIEDEN AMERSFOORT**

Coelhors/Weethorst	Hoogland-west	Zeldert	Vathorst-west	Vathorst-noord	"De Lugt"	Vinkenhoef	Wieken-I	Wieken-II	Esveld/Stoutenburg
--------------------	---------------	---------	---------------	----------------	-----------	------------	----------	-----------	--------------------

LANDSCHAP

structuurgevend onderdeel	+	++	++						++	++
herkenbaarheid/identiteit	++	+	++			+		+	++	++
relatie buiten gemeente	++		++		+	+			++	++
uniek	++	+	++						++	++

NATUUR

onderdeel ecologisch systeem	+	+	+		+			+	+	+
actuele natuurwaarden	++	+	++	+	+	+		+	++	++
relaties met de omgeving	++	+	++		+	+		+	++	++

MILIEU

waterkwaliteit			+	+	+	+			+	+
waterrelaties met de omgeving	+	+	++	+	++	++		+	++	++
bodemhistorie	++	+	++	+	+			+	++	++
archeologische waarde en cultuurhistorie	++	++	++				+	+	++	++
weinig hinder van geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid		+	+	+	+					

BELEID

onderdeel Groene vingers en Casco	++	+	+				+	+	++	++
onderdeel van PEHS	+								+	+

tabel 3-1: Verzamelmatrix Quickscan [35]

Het aantal plusjes geeft de mate van waardering voor de milieuparameter aan. De milieuparameters zijn niet onderling vergelijkbaar en kunnen dus niet worden opgeteld.

BIJLAGE 4: BESLUITVORMING EN BELEID

INLEIDING

In deze bijlage zijn in paragraaf 1 de bestaande plannen en opvattingen in samenvattende overzichten opgenomen. Hierin wordt aangegeven welke onderdelen relevant zijn voor het MER en welke consequenties deze hebben voor de voorgenomen plannen. In paragraaf 1.4 wordt kort ingegaan op plannen, wetten en vergunningen waar De Wieken/Vinkenhoef in de nabije toekomst mee te maken zal krijgen.

1 BESTAANDE PLANNEN

De bestaande plannen en opvattingen zijn een belangrijke bron van inhoudelijke informatie. In een aantal gevallen zijn het voorwaarden waaraan het plan zal worden getoetst. De voorgenomen activiteiten worden in het MER getoetst worden aan het rijks-, provinciaal-, regionaal- en gemeentelijk beleid. In onderstaande paragrafen zijn de bestaande plannen en opvattingen opgenomen in tabellen. Daarin is aangegeven om welke besluiten het gaat, enkele kenmerken van het beleid dat in een besluit is vertolkt en de relatie van dit beleid tot de plannen voor Wieken de Vinkenhoef, aangeduid met:

<i>Overeenkomstig</i>	De plannen voor Wieken de Vinkenhoef zijn expliciet in het betreffende beleidsstuk terug te vinden;
<i>Mogelijk</i>	De plannen voor Wieken de Vinkenhoef zijn niet expliciet terug te vinden in het betreffende beleidsstuk, maar de voorgenomen activiteit is er ook niet strijdig mee;
<i>Mogelijk, mits</i>	Zie 'mogelijk'; de mits wordt beschreven in de effectbeschrijving in hoofdstuk 3;
<i>Deels strijdig</i>	De plannen voor Wieken de Vinkenhoef zijn niet geheel in overeenstemming met hetgeen in het betreffende beleidsstuk is verwoord;
<i>Strijdig</i>	De plannen voor Wieken de Vinkenhoef zijn strijdig met hetgeen in het betreffende beleidsstuk is verwoord.

Ter wille van het overzicht is onderscheid gemaakt in besluiten op landelijk niveau (paragraaf 1.1), provinciaal en regionaal niveau (paragraaf 1.2) en lokaal niveau (paragraaf 1.3)

1.1 Landelijk niveau

Landelijk niveau

Het genomen besluit		Weergegeven beleid volgens het besluit	Gevolgen voor activiteit
Vierde Nota Ruimtelijke Ordering Extra	Min. VROM 1993	Valt onder prioriteitsgebied ruimtelijke hoofdstructuur (n° 27): herstructurering van de landbouw in de richting van geconcentreerde vormen van intensieve veehouderij in combinatie met. Aandachtspunten verantwoorde lozing afvalwater; landinrichting. Gebied aangewezen als stadsgewest: concentratie van verstedelijking. In het gebied geldt geen restrictief beleid. Voor het gebied geldt een restrictief beleid op provinciaalniveau (dat nader uitgewerkt moet worden in het structuurplan Utrecht). Voor Gelderse Vallei geldt de "Gele koers": ontwikkeling van agrarische productiefuncties geconcentreerd in regionale complexen is richtinggevend voor ruimtelijke ontwikkeling. Door een bestemmingsregeling C-lokaties vrijwaren van vestiging van door hun mobiliteitsprofiel ongewenste bedrijven. Landschapsbouw en herstel van milieukwaliteit. Benutten mogelijkheden in volgorde: stedelijk gebied, rand, verder weg gelegen mogelijkheden voor aansluiting op bestaande kernen (nabijheid); Ontsluiting door stedelijk/gewestelijk OV en langzaam verkeer (bereikbaarheid); Samenhang wonen, werken voorzieningen, recreatie en groen; Open ruimten vrijwaren van verstedelijking m.b.t. natuur, landschap recreatie en landbouw; Uitvoerbaarheid (financieel-economisch maatschappelijk. milieuhygiënisch)	mogelijk mogelijk mogelijk mogelijk overeenkomstig overeenkomstig overeenkomstig overeenkomstig mogelijk

Landelijk niveau

Het genomen besluit	Bron	Weergegeven beleid volgens het besluit	Gevolgen voor activiteit
Actualisering ViNEx	Min. VROM 1996	Het gebied wordt niet aangemerkt als "Open Ruimte": er geldt geen restrictief beleid. Het gebied blijft wel een ROM-gebied. Het gebied "Gelderse Vallei" geldt als gebied met een provinciaal restrictief beleid. Voor bedrijvigheid moet ruimte binnen de bebouwingscontour worden gezocht. Voor A-locaties kan de contour worden uitgebreid.	mogelijk
		Bedrijfslocaties moeten door tenminste twee modaliteiten ontsloten worden. Betere afstemming bedrijfsterreinen en overslagpunten weg/water/rail/buis.	mogelijk
Structuurschema verkeer en vervoer II	Min. V&W 1988	Railverbindingen: aanbrengen van twee vrije kruispunten bij Amersfoort Oost en west.	mogelijk
		Wegverbinding: kruispunt A 1/A 28 is onderdeel van het Hoofdwegennet. Zuidelijk deel A 28 en A 1 worden verbreed (is hoofdtransportas).	mogelijk
		Terugdringing luchtverontreiniging (proj. 90)	mogelijk mits
		Realisatie van bouw en exploitatie bedrijfsgebouwen op knooppunten van openbaar vervoer (proj. 65)	mogelijk
Meerjarenraming Infrastructuur en Transport	Min. V&W 1998	A 28 en A 1 zijn niet in het MIT opgenomen. Dit is wel de wens van de gemeente.	mogelijk

Landelijk niveau

Het genomen besluit	Bron	Weergegeven beleid volgens het besluit	Gevolgen voor activiteit
Natuurbeleidsplan	Min. L&V 1989	Hoge zandgronden: instandhouden weer tot stand brengen van toereikende voorraden schoon grondwater, ter vermindering van de verdroging. Versterking van de natuur- en verbindingfunctie van beken. Terugdringen van mestbelasting op de hogere zandgronden, m.n. randzones langs beekdalen.	mogelijk mits overeenkomstig mogelijk
Structuurschema Groene Ruimte	Min. LNV 1993	Het gebied is aangewezen als kerngebied van de ecologische hoofdstructuur (kaart 1). Door het gebied moet een ecologische verbindingszone komen (kaart 7).	mogelijk mits mogelijk
Nationaal Milieubeleidsplan	MIn. VROM 1998	Nationale beleidsdoelen m.b.t. milieu	mogelijk

Landelijk niveau

Het genomen besluit	Bron	Weergegeven beleid volgens het besluit	Gevolgen voor activiteit
Vierde Nota Waterhuishouding	Min. V&W 1997	Ecologie en hydrologie mede ordenend principe bij toekenning van functies en bij inrichting & beheer van stedelijk gebied. Herstel van natuurwaarden van sloten door waterbeheerders en landbouwsector. Veerkracht van kleine wateren vergroten door herstel van natuurlijke stromingspatronen. Verder terugdringen eutrofiëring en verdroging. Beperking emissies: Diffuse bronnen; toepassen van duurzame bouwmaterialen. Puntbronnen: vergunningverlening en handhaving afstemmen op bedrijfsinterne milieuzorgsystemen en milieuzorgplannen.	mogelijk mits mogelijk mogelijk mits mogelijk mogelijk mits

1.2 Provinciaal/regionaal niveau

Provinciaal/ Regionaal niveau

Het genomen besluit	Bron	Weergegeven beleid volgens het besluit	Gevolgen voor activiteit
Streekplan provincie Utrecht	Provincie utrecht 1994	Ruimtelijke mogelijkheden bepalen de mate waarin aan verstedelijkingsbehoefte tegemoet gekomen wordt; Streven naar concentratie van verstedelijking in stadsgewesten en restrictief beleid daarbuiten. Groei van automobiliteit noodzaakt tot flankerend beleid voor bereikbaarheid; Zonering landelijk gebied moet bijdragen aan duurzame instandhouding van de aanwezige waarden en functies in het buitengebied;	mogelijk mogelijk mogelijk mogelijk
Streekplan provincie Gelderland	Provincie Gelderland 1996	Langs zuidzijde spoor ecologische verbindingszone. Landelijke fietsroute en Lange Afstands Wandelingen. Voorkomen van negatieve effecten op waterkwantiteit en oppervlaktewaterkwaliteit. Uitbreiding gewenst van terreinen voor zware industrie, transport- en distributie en grootschalig regulier terrein.	mogelijk mits mogelijk mits mogelijk mits
Intergemeentelijke structuurvisie	Gewest Eemland 1992	De Wieken voor een belangrijk deel aangewezen als nieuw woon- en/of werkgebied voor de middellange en lange termijn tot 2005.	overeenkomstig

Provinciaal/ Regionaal niveau

Het genomen besluit	Bron	Weergegeven beleid volgens het besluit	Gevolgen voor activiteit
Beleidsplan Natuur en Landschap Provincie Utrecht	Provincie Utrecht 1992	Wieken Oost zijn aangemerkt als "aardkundig waardevolle gebieden" (dekzanden en beekdal). Verbeteren relatie Amersfoort-buitengebied door starten en versterken van Randstad-groenstructuur-projecten (landschapsbouw aan de noordwest- en oostkant van de stad). Barneveldsebeek/Esvelderbeek aangegeven als natuurontwikkelingsgebied; onderdeel van verbindingszone "relatie-nota-gebieden 1^e fase per 1/10/1991".	mogelijk mits mogelijk mits mogelijk mits
Plan veiligstelling Gebieden Ecologische Hoofdstructuur	1996	Nadere uitwerking in werkdocument ecologische verbindingszones.	mogelijk mits
Werkdocument Ecologische verbindingszones	1993	Barneveldsebeek krijgt functie als ecologische verbindingszone.	mogelijk mits
Plan van aanpak Gelderse Vallei	1993	Gebied is niet aangewezen voor functieverandering (nog geen uitgewerkt plan (bijlage 4))	mogelijk

Provinciaal/Regionaal niveau

Het genomen besluit	Bron	Weergegeven beleid volgens het besluit	Gevolgen voor activiteit
Uitgangspunten integraal inrichtingsplan Valleikanaal Amersfoort	Waterschap Vallei & Eem, Gemeente Amersfoort 1998	Functie als ecologische verbindingszone versterken voor Barneveldse beek.	mogelijk mits
Begrenzingsplan Gelderse Vallei	Provincie Gelderland 1995	Natuurontwikkelingsgebied tussen Barneveldsebeek en Esvelderbeek. Ecologische verbindingszone langs de Esvelderbeek en via de Hoevelakensebeek een verbinding naar het Hoevelakense Bos is voorzien. Ecologische verbindingszone langs de Barneveldsebeek. Een verbindingszone tussen Woudenberg en Hoevelaken (Heiligerbeek-Barneveldsebeek-Esvelderbeek). Behalve deze natte verbindingszone ook een droge zone tussen landgoed en relatienotagebied Stoutenburg, het natuurontwikkelingsgebied en het	mogelijk overeenkomstig overeenkomstig mogelijk
Plan van aanpak verdrogingsbestrijding (concept)	Provincie Utrecht 1999	Het gebied heeft geen prioriteitslabel.	mogelijk

1.3 Lokaal niveau

Lokaal niveau

Het genomen besluit	Bron	Weergegeven beleid volgens het besluit	Gevolgen voor activiteit
Startnotitie De Wieken/Vinkenhoef	Gemeente Amersfoort 1998	70 ha. bedrijventerrein binnen een gebied van 275 ha. Er wordt geen aandacht besteed aan de overgebleven 205 ha.	overeenkomstig
Landschapsbeleidsplan	Gemeente Amersfoort 1996	Barneveldsebeek krijgt functie als ecologische verbinding; Herstel beplantingspatroon "De Wieken"; behoud van uitzicht op open hoevelandschap en Barneveldsebeek; Gebied ten noorden van Hogeweg alleen te gebruiken in geval van stagnatie Vathorst/Hooglanderveen (bijl. 2 blz.5)	overeenkomstig mogelijk mits strijdig
Landschapsbeleidsplan Hoevelaken	Gem. Hoevelaken 1995	Streeft naar herstel/versterking van landschappelijke hoofdstructuur door lineaire beplantingselementen (Vinkenhoef)	mogelijk mits
Verkeer- & Vervoerplan Amersfoort	1996	Wordt op dit moment bijgewerkt. Zowel Vathorst als De Wieken/Vinkenhoef zijn in het huidige plan niet voorzien.	mogelijk
Verkeersplan Vathorst	1996	Tweede uitgang van Vathorst via Nijkerkerstraat naar de afrit Hoevelaken. In de nieuwste verkeersmodellen zijn er vier uitgangen voor het autoverkeer van/naar Vathorst. Er is geen HOV-verbinding met het plangebied, wel een fietsverbinding.	mogelijk

Lokaal niveau

Het genomen besluit	Bron	Weergegeven beleid volgens het besluit	Gevolgen voor activiteit
Bestemmingsplan Buitengebied Hoevelaken	1985/1996	Gebied ten oosten van Nijkerkerweg is bestemd als agrarisch gebied met landschaps- en natuurwaarden (ALN) Geen verdichting door bebouwing Geen verder uitbreiding van agrarische bedrijven Binnen het gebied bestemd als ALN zijn alle aanwezige houtsingels beschermd.	mogelijk mits mogelijk mits mogelijk mogelijk mits

1.4 Overige plannen, wetten en vergunningen

De planning is dat er in het jaar 2001 gestart kan worden met de bouw van het eerste bedrijf op bedrijventerrein De Wieken/Vinkenhoef. Tussen nu en de start van de eerste bouw dienen diverse relevante besluiten te worden genomen. Relevante vervolgbesluiten betreffen met name de ruimtelijke ordening en milieuwetgeving, te weten:

Vorbereidingsbesluit

De gemeenteraad kan verklaren dat een bestemmingsplan wordt voorbereid. Bij een voorbereidingsbesluit wordt bepaald voor welk gebied het geldt en met ingang van welke datum het in werking treedt. Aan een voorbereidingsbesluit kunnen aanlegvoorschriften worden verbonden.

Bestemmingsplan

Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening stelt de gemeenteraad voor het gebied van de gemeente dat niet tot de bebouwde kom behoort een bestemmingsplan vast, waarbij de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en zonodig voorschriften worden gegeven omtrent het gebruik van de grond en de zich daarop bevindende opstallen.

Voor het gebied van de gemeente dat tot een (gedeelte van de) bebouwde kom behoort kan de gemeenteraad een bestemmingsplan vaststellen. (art. 23 t/m 30 WRO).

Wijziging Streekplan 1994 provincie Utrecht

Het gebied De Wieken is in het Streekplan van de provincie Utrecht aangewezen als reservelocatie verstedelijking. In de huidige plannen wordt de aanleg van een bedrijventerrein en hoofdinfrastructuur voorzien in het gebied De Wieken/Vinkenhoef. Ten behoeve van de uitbreiding van de gemeente Amersfoort heeft een wijziging van de provinciegrens en de gemeentegrens met Gelderland en de gemeente Hoevelaken plaatsgevonden. Het streekplan dient overeenkomstig de ontwikkelingen te worden aangepast aan de huidige stand van zaken alvorens kan worden besloten tot vaststelling van een bestemmingsplan voor het gebied.

Wijziging Streekplan 1996 provincie Gelderland

In het Streekplan van de provincie Gelderland [20] is het gebied Vinkenhoef aangeduid als te handhaven landelijk gebied. Door de provinciegrenswijziging met Utrecht per 1 januari 1998 is het streekplan niet meer van toepassing op het gebied Vinkenhoef. Het streekplan dient te zijner tijd te worden aangepast aan deze grenscorrectie, voor de planvorming en planrealisatie vormt het Streekplan Gelderland echter geen belemmering of toetsingskader.

Vrijstelling ex art. 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening

Vooruitlopend op het formeel van kracht worden van het bestemmingsplan bestaat, ter wille van een voorspoedige vergunningverlening, de mogelijkheid

gebruik te maken van de zogenaamde artikel 19 procedure (ex art. 19 Wro en art. 50 lid 8 Ww). Burgemeester en wethouders kunnen op grond van art. 19 vrijstelling verlenen van de voorschriften van een vigerend bestemmingsplan, terwijl art. 50 lid 8 Ww de mogelijkheid biedt een bouwvergunning te verkrijgen.

Toepassing van deze bepalingen is alleen mogelijk wanneer voor het gebied een voorbereidingsbesluit (ex art. 21 Wro) door de gemeenteraad is vastgesteld, of een ontwerpbestemmingsplan ter inzage is gelegd, dan wel door de gemeenteraad is vastgesteld.

Wet voorkeursrecht gemeenten

Met ingang van 31 oktober 1997 is de Wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing verklaard op het gebied De Wieken. Met ingang van 1 januari 1998 is de wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing verklaard op gebied Vinkenhoef. Om de Wet voorkeursrecht gemeenten te kunnen verlengen is de ter inzage legging van een bestemmings- of structuurplan binnen twee jaar noodzakelijk. De Wet voorkeursrecht kan met een jaar worden verlengd, bouwaanvragen dienen in beginsel te worden aangehouden. De Wet voorkeursrecht gemeente biedt de gemeente de mogelijkheid als eerste gronden en opstallen te kunnen aankopen in het plangebied.

Aankoop- c.q. onteigeningsprocedures

Voordat met de realisatie kan worden aangevangen dienen de gronden en opstallen voor de betreffende bouwfase in eigendom te zijn verworven door de gemeente of ontwikkelende marktpartijen. Voor zover dit niet in den minne is gebeurd kan ingevolge art. 77 lid 1 onteigening plaatsvinden voor de uitvoering van een bestemmingsplan.

Bouw- en aanlegvergunningen

Het is verboden te bouwen zonder of in afwijking van een vergunning van B&W (art. 40 WW). De bouwvergunning mag niet worden verleend voordat de vereiste milieuvergunning is afgegeven. Aanlegvergunningen zijn alleen noodzakelijk als het bestemmingsplan ex art 14 Wro dit vereist.

Grondwaterwet

Het is verboden om zonder vergunning van GS grondwater aan de bodem te onttrekken of te infiltreren. Wel kan in een aantal gevallen bij grondwateronttrekking met een melding worden volstaan. Een vergunning voor het infiltreren van grondwater wordt slechts verleend indien er geen gevaar bestaat voor verontreiniging van het grondwater.

Wet verontreiniging oppervlaktewateren vergunning

Voor lozingen op het oppervlaktewater is een vergunning vereist op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). De Wet milieubeheer regelt de afstemming van de Wvo-vergunning.

Ontheffing grondwaterbeschermingsgebied

Zie provinciale verordening.

Kapvergunning

Het kappen van bomen en opstanden is geregeld via een gemeentelijke of provinciale verordening.

Sloopvergunning

Voor het slopen van opstallen is een sloopvergunning noodzakelijk.

Milieuvergunning

Het is verboden zonder daartoe verleende vergunning een inrichting: op te richten, te veranderen of de werking daarvan te veranderen of in werking te hebben (art. 8.1 WMb).

Vergunning Wet bodembescherming

Degene die voornemens is de bodem te saneren, dan wel handelingen te verrichten ten gevolge waarvan de verontreiniging van de bodem wordt verminderd of verplaatst, doet van dat voornemen melding bij GS van de betrokken provincie (art. 28 WBb).

BIJLAGE 5: HUIDIGE SITUATIE LANDSCHAPPELIJKE ELEMENTEN

INLEIDING

In het onderzoek "De Wieken/Vinkenhoef, visueel ruimtelijke analyse en waardering" [32], dat OD205 in opdracht van de gemeente Amersfoort heeft uitgevoerd, is onderscheid gemaakt in een beschrijving van visueel-ruimtelijke deelgebieden en een verbeelding van de visueel ruimtelijke aspecten.

Bij de beschrijving van de deelgebieden zijn vier landschappelijke eenheden onderscheiden:

- 1 het beekdal van de Barneveldsebeek en Hoevelakensebeek;
- 2 het overgangsgebied van Vinkenhoef en De Wieken;
- 3 de omgeving van de toe- en afritten van de A 1 bij Hoevelaken;
- 4 het overgangsgebied bij de Nijkerkerweg.

De beschrijvingen hieronder in hoofdstuk 1 overgenomen.

De visueel-ruimtelijke aspecten zijn in het onderzoeksrapport weergegeven met behulp van een inventarisatiekaart met bijbehorende toelichting en vier kaarten waarin de zich meer "grensoverschrijdende" aspecten zichtbaar worden gemaakt. Zie in deze bijlage hoofdstuk 2.

Op basis van zowel de beschrijving van de visueel-ruimtelijke deelgebieden als de verbeelding van de visueel ruimtelijke aspecten is een integratiekaart gemaakt waarop direct (in geografische zin) afleesbaar is welke gebieden in hoge mate een visueel-ruimtelijke betekenis bezitten en/of kwetsbaar zijn en welke gebieden niet (of niet meer). Deze is in hoofdstuk 3 afgebeeld.

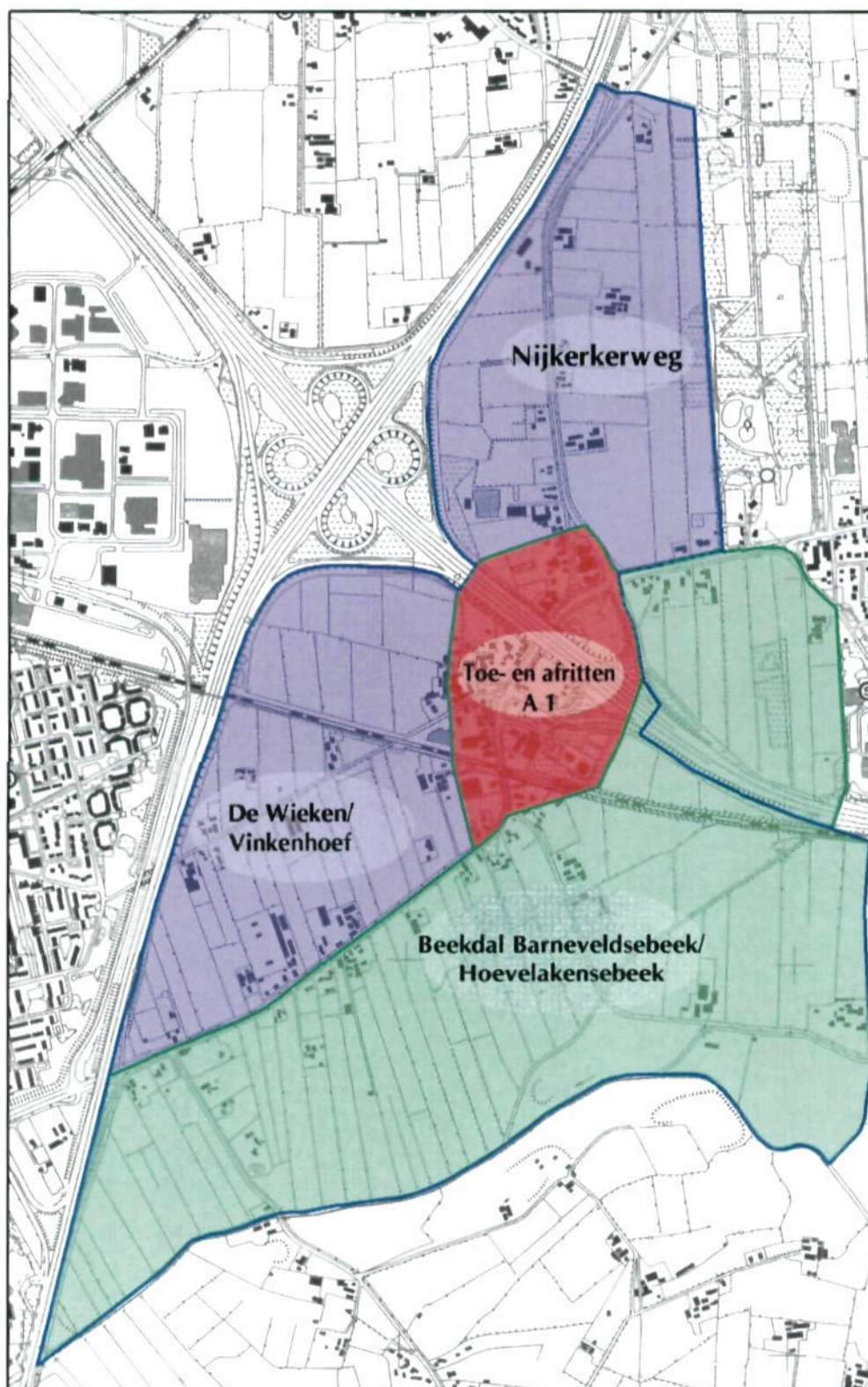
1 BESCHRIJVING VAN VISUEEL-RUIMTELIJKE DEELGEBIEDEN

Beekdallandschap (zie figuur 1-1 op pagina 48)

De Hogeweg is een oude ontginningsweg gelegen op het hoogste deel van een west-oost lopende dekzandrug. De weg maakt samen met de Nijkerkerweg deel uit van een oude route van Amersfoort via Hoevelaken, Nijkerk en Harderwijk naar Deventer. Doordat de nog aanwezige kavelbeplanting in het gebied gelegen tussen de Oude Lageweg en de Barneveldsebeek vooral haaks op de relatief hoog gelegen ontginningsweg staat, is de rijk geschakeerde Hogeweg vanuit de omgeving duidelijk aanwezig en herkenbaar.

Door de langs de weg verspreide bebouwing en erven met verschillende boomsoorten en andere beplantingen vormt de Hogeweg een markant en kleurrijk element in een omgeving waar van veel minder diversiteit in bebouwing, beplanting en begroeiing sprake is.

Vanaf de Hogeweg helt de dekzandrug geleidelijk af van een hoogte van circa 3,5 – 4,0 meter + NAP tot een hoogte van circa 1,5 – 2,0 meter bij de Barneveldsebeek. Door de aanwezigheid van een aantal welvingen in het tussengelegen terrein wordt op een aantal plaatsen (onder meer bij Honthorst) het zicht op de Hogeweg gedeeltelijk ontnomen. In dat geval zijn op afstand alleen de boomkruinen en daken van de bebouwing zichtbaar hetgeen een bijzonder ruimtelijk effect verschaft.

figuur 1-1: Visueel-ruimtelijke deelgebieden [36]

In westelijke richting zet de Hogeweg zich voort in de richting van het oude stadshart van Amersfoort. De verwantschap tussen beide tracés als onderdeel van een grotere verbindingroute is ondanks de aanwezigheid van de A 28 nog redelijk bewaard gebleven.

De verwantschap tussen de Hogeweg als ontginningsas en de oorspronkelijke ontginningsas van Hoevelaken is veel minder goed afleesbaar. Dit is enerzijds het gevolg van de versterkte draaiing van de Hogeweg ter plaatse van het spoor en de toe- en afritten van de A 1 bij Hoevelaken en anderzijds door de ter plaatse voorkomende congestievorming en verdichting. De continuïteit van de oude verbindingsweg wordt hier sterk onderbroken.

Het kleinschalig beekdallandschap wordt in ruimtelijke zin gekenmerkt door het patroon van een relatief dicht bebouwde ontginningsas met de min of meer haaks daarop gelegen strokenverkaveling. Vanuit de coulisse van de Hogeweg is het lager gelegen beekdal op meerdere plekken nog goed waarneembaar. Daar waar nog de kenmerkende kavelbeplanting van elzen aanwezig is, is sprake van een sterk richtingseffect. De ruimtelijke samenhang tussen de laaggelegen beek, de langgerekte en smalle verkaveling van het oorspronkelijk vochtig veendek, de nog aanwezige kavelgrensbeplantingen en de ontginningas is op een aantal plaatsen nog goed afleesbaar. Aan deze ruimtelijke samenhang wordt een hoge waarde toegekend. De beek zelf ligt nog wel laag in het landschap en gaat daardoor gedeeltelijk schuil, maar mist door de uitgevoerde "normalisaties" veel van haar natuurlijkheid en oorspronkelijkheid.

Direct ten zuiden van de Barneveldsebeek en de Hoevelakensebeek grenst dit landschap aan het oude hoevenlandschap. Vanaf de Hoge Weg is dit landschap op de achtergrond duidelijk waarneembaar doordat het relatief hoog ligt en een sterk reliëf bezit. De beplantingsstructuur is er ook losser van opzet. Het landschap lijkt er richtingloos te zijn.

Het beekdal ten zuiden van de Hogeweg zette zich oostwaarts voort in het beekdal van de Hoevelakensebeek en het ten noorden daarvan gelegen Hoevelakerveen. Door de stedelijke ontwikkeling van Hoevelaken, de aanleg van het spoor plus de A 1 en de aanwezigheid van het landgoed van Huis Hoevelaken is deze relatie verbroken. Het gebied van De Kikvors, 1^e Koedijk en Hilhorst maakt in wezen deel uit van het oorspronkelijke beekdal van de Hoevelakensebeek, maar heeft nu enkel nog een relatie met de gekanaliseerde benedenstroom. Alleen bij de 1^e Koedijk en Hilhorst is de oorspronkelijke slagenverkaveling bewaard gebleven.

Overgangsgebied van Vinkenhoef en De Wieken

Het gebied gelegen tussen de Hogeweg en de Oude Lageweg wordt eveneens gekenmerkt door een haaks op de Hogeweg gelegen slagenverkaveling, kavelgrensbeplantingen en weidegronden. De Hogeweg is aan deze noordzijde intensiever bebouwd (bedrijfsbebouwing, burgerwoningen en een intensieve veehouderij) dan aan de zuidzijde; halverwege de weg is zelfs sprake van een duidelijke verdichting die nog versterkt wordt door de aanleg van een dwars op de Hogeweg gelegen ontsluitingsweg.

Mede vanwege de doorsnijding door de spoorlijn en de nabijheid van de “alom” aanwezige Rijksweg, bezit het gebied van Vinkenhoef en De Wieken minder landschappelijke waarde dan het gebied van de Hogeweg en het beekdal van de Barneveldsebeek. De ontwikkelingen en congestievorming die zich rondom de toe- en afritten van de A 1 bij Hoevelaken manifesteren blijken zich verder westwaarts uit te stralen, waardoor het gebied steeds meer onder druk komt te staan. Deze ontwikkeling wordt versterkt door de in gang gezette aanleg van een haakse ontsluitingsweg aan de noordzijde van de Hogeweg.

Doordat het gebied ten noorden van de Oude Lageweg ook nadrukkelijk is afgesneden van haar omgeving is de ruimtelijke relatie met het landschap bij Vathorst en het gebied ten zuiden van de Oude Lageweg sterk aangetast. Hierdoor is er een onbestemde restruimte ontstaan. Vanaf de Oude Lageweg is er een directe zichtrelatie met de kerktoeren van Amersfoort. Deze oriëntatie moet als een ruimtelijk zeer waardevol gegeven worden aangemerkt. De ruimtelijk dominante aanwezigheid van het knooppunt Hoevelaken zou omwille van een nieuwe ruimtelijke karakteristiek veel beter benut moeten worden. De hooggelegen aansluiting van de A 28 met de A 1 biedt nog een goed zicht over het landschap met de op de achtergrond gelegen Oude Lageweg.

Omgeving van toe- en afritten van de A 1 bij Hoevelaken

De directe omgeving van de toe- en afritten van de A 1 ligt op de meest zuidoostelijke uitloper van het ten noorden van Amersfoort gelegen oorspronkelijke kampenlandschap. Het vormde daardoor een overgangsgebied naar het slagenlandschap bij Hoevelaken en De Wieken. De oriëntatie in dit gebied wordt extra bemoeilijkt door de geïntroduceerde veelheid aan nieuwe richtingen, de versnippering en de veelheid aan weinig op elkaar afgestemde bouwmassa's en functies. Van een herkenbare samenhang is hier geen sprake meer; wel komen er nog een paar aardige elementen voor zoals modelboerderij “Vinkenhoef” en de daarbij behorende ijskelder.

De zowel in ruimtelijke als functionele zin logische aanwezigheid van bepaalde bedrijven (waaronder een wegrestaurant) wordt in hoge mate verdoezeld door het ongestructureerde karakter van het gebied en de grote verscheidenheid in bedrijfstypen.

De ontwikkeling van bedrijfsbebouwing rondom dit congestiepunt zet zich in noordelijke richting voort (aan de westzijde van de Nijkerkerstraat). Tot op heden is een verdere aantasting van de oude ontginningsas ten oosten van het gebied beperkt gebleven.

Overgangsgebied bij de Nijkerkerstraat

De zone gelegen tussen de A 28 en het landgoed van het Huis Hoevelaken maakt deel uit van het overgangsgebied van het jonge kampenlandschap rondom Vathorst en Hoogland naar het slagenlandschap van de Barneveldsebeek en de Hoevelakensebeek. Door de aanleg van de Rijkswegen is het gebied nu afgesneden van het jonge kampenlandschap. Op de meest zuidelijke punt van dit overgangsgebied liggen heden ten dage het verkeersplein Hoevelaken en de toe- en afritten van de A 1 bij de plaats Hoevelaken.

Door de geïsoleerde ligging van het overgangsgebied en het dientengevolge beperkte oppervlak, lijkt het gebied een verkavelingsrichting te bezitten die loodrecht op de weg is gelegen. In werkelijkheid betreft het hier een restant van een uitgestrekt gebied met een blokverkaveling. De blokverkaveling is hier echter veel rechter en strakker dan in het echte oude hoevenlandschap dat veel meer bolle akkers en kromme kavelgrenzen bezit.

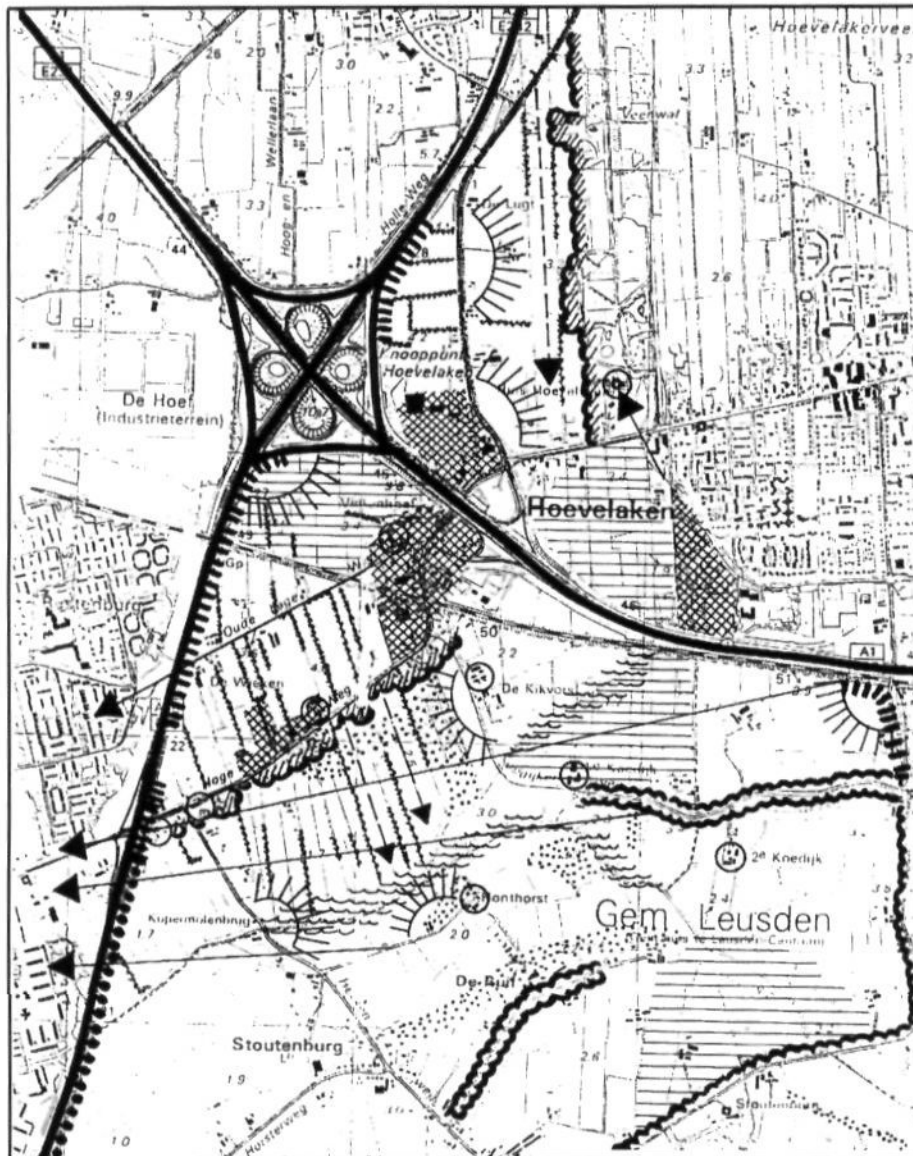
In tegenstelling tot het relatief dichte bebouwingslint van de Hogeweg ligt de oorspronkelijke bebouwing veel meer verspreid aan de Nijkerkerstraat. De weg ligt ondanks haar ouderdom wat merkwaardig in haar omgeving. Vanaf de boerderij De Lugt steekt zij schuin door de oorspronkelijke slagenverkaveling heen, waardoor het landgoed van het Huis Hoevelaken op een scheve wijze wordt doorsneden. Door de zware laanbeplanting vormt de weg een sterk element binnen de omgeving.

Het overgangsgebied bestaat grotendeels uit een open graslandgebied. Hierdoor is er sprake van een duidelijk waarneembaar en zeer sterk ruimtelijk contrast. Aan de hoger gelegen westzijde ligt het strak begrensde, grootschalige en eigentijdse infrastructuur knooppunt van het verkeersplein Hoevelaken. Aan de lager gelegen oostzijde wordt het gebied begrensd door de dicht begroeide bosrand- en struweel (houtwal) zone van het landgoed van Huis Hoevelaken.

Door de coulissewerking van de kavelgrensbeplanting, de aanwezigheid van een paar "vooruitgeschoven" bosopstanden en de variatie in de samenstelling van de bomen en struiken is er sprake van een zachte grens. Omdat de slagenverkaveling van het bosgebied hier direct grenst aan de rechthoekige blokverkaveling wordt de contactzone gekenmerkt door de aanwezigheid van een lange kavel met een verre doorkijk. De bosrand heeft vanuit de A 28 en de Nijkerkerstraat gezien een hoge ruimtelijke kwaliteit.

2 VERBEELDING VAN DE VISUEEL-RUIMTELIJKE ASPECTEN

De verbeelding van de visueel-ruimtelijke aspecten is in het onderzoek [36] onder andere weergegeven in de inventarisatie- en analysekaart (zie figuur 2-1) met bijbehorende toelichting. De meer grensoverschrijdende aspecten zoals zichtrelaties en hoogteverschillen zijn in aparte kaarten weergegeven. Hieruit blijkt dat waardevolle zichtrelaties naar de stad toe (oriëntatiepunt kerk) vooral te vinden zijn in het gebied onder de Hogeweg (De Wieken-Oost) en dat de meest waardevolle zichtrelaties in het landschap te vinden zijn in een doorzicht vanuit de Hogeweg naar de Oude Lageweg en in diverse doorzichten vanuit de Hogeweg richting Barneveldsebeek.

figuur 2-1: Inventarisatiekaart landschappelijke aspecten en componenten [36]

Harde begrenzing

zicht vanuit de omgeving (met name vanaf de Hogeweg, Oude Lageweg en Nijkerkerweg) op het hooggelegen verkeersplein van Hoevelaken met open taluds, infrastructurele werken en drukke verkeersbewegingen;

groene wand

strakke hoogopgaande beplanting, die niet de belijningen in het oorspronkelijke landschap maar veelal de grootschalige infrastructuur volgt; deze beplanting staat veelal in een min of meer rechte lijn en bestaat uit een zeer beperkt sortiment;

groen scherm

hoogopgaande beplanting, veelal laanbeplanting bij veldwegen die landschappelijke belijningen volgt; deze beplanting, die soms een lage vertakking bezit, draait door/golft mee met het landschap; het scherm bestaat veelal uit één boomsoort;

groen scherm (genuanceerd)

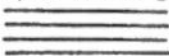
begrenzing met een divers beeld vanwege de afwisseling van bomenrijen, boomgroepen, erven en bebouwing; er is sprake van verschil in boomsoorten en de grootte van de bomen; vooral wanneer de grond reliëfrijk is (dekzanden bij Honthorst), zijn op afstand alleen de boomkruinen en de daken van de bebouwing zichtbaar (de dekzandruggen vormen visuele drempels);

markant welvingen

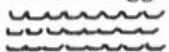
visuele drempels, veelal oost-west lopende dekzandruggen; een aantal van deze welvingen wordt gebruikt als graan- of maïsakker waardoor het effect wordt versterkt;

open vlakke gebieden

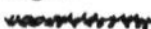
veelal vervlakt door egalisaties en arm aan opgaande begroeiing; de grootte van deze gebieden is echter te beperkt om er een ruimtelijke kwaliteit van weidsheid aan toe te kennen; ingrepen zullen hier sterk opvallen en kunnen leiden tot horizonvervuiling en aantasting van betekenisvolle begrenzingen en visuele relaties;

relatief laaggelegen beekdal

gebiedsdelen waarbij vanuit een kijkrichting dwars op de beekloop, de beek nauwelijks of niet zichtbaar is; gebieden lenen zich goed voor een meer natuurlijke ontwikkeling;

hagen

kavelgrensbeplantingen, zorgen voor een coulisse-effect en verduidelijken de richtingen in het landschap (bijvoorbeeld de ontginningen in het beekdal);

uitzicht

min of meer panoramisch overzicht; een aantal bijzondere uitzichten is slechts mogelijk vanaf plaatsen die niet geëigend zijn voor een (kortdurend) verblijf, zoals het verkeersplein Hoevelaken, het viaduct over de A1 bij Hoevelaken en in zekere zin ook de Korenmolenbrug;

oriëntatie

met name de kerk van Amersfoort; het betreft een visuele relatie vanuit het landschap met de stad;

doorzicht

zichtrelatie die met landschappelijke belijningen meeloopt (bijvoorbeeld kavelrichting); het betreft een direct visuele relatie binnen het landschap met een sterk richtingseffect;

markant object

goed zichtbaar vanaf de openbare weg of verder omgeving; niet verscholen

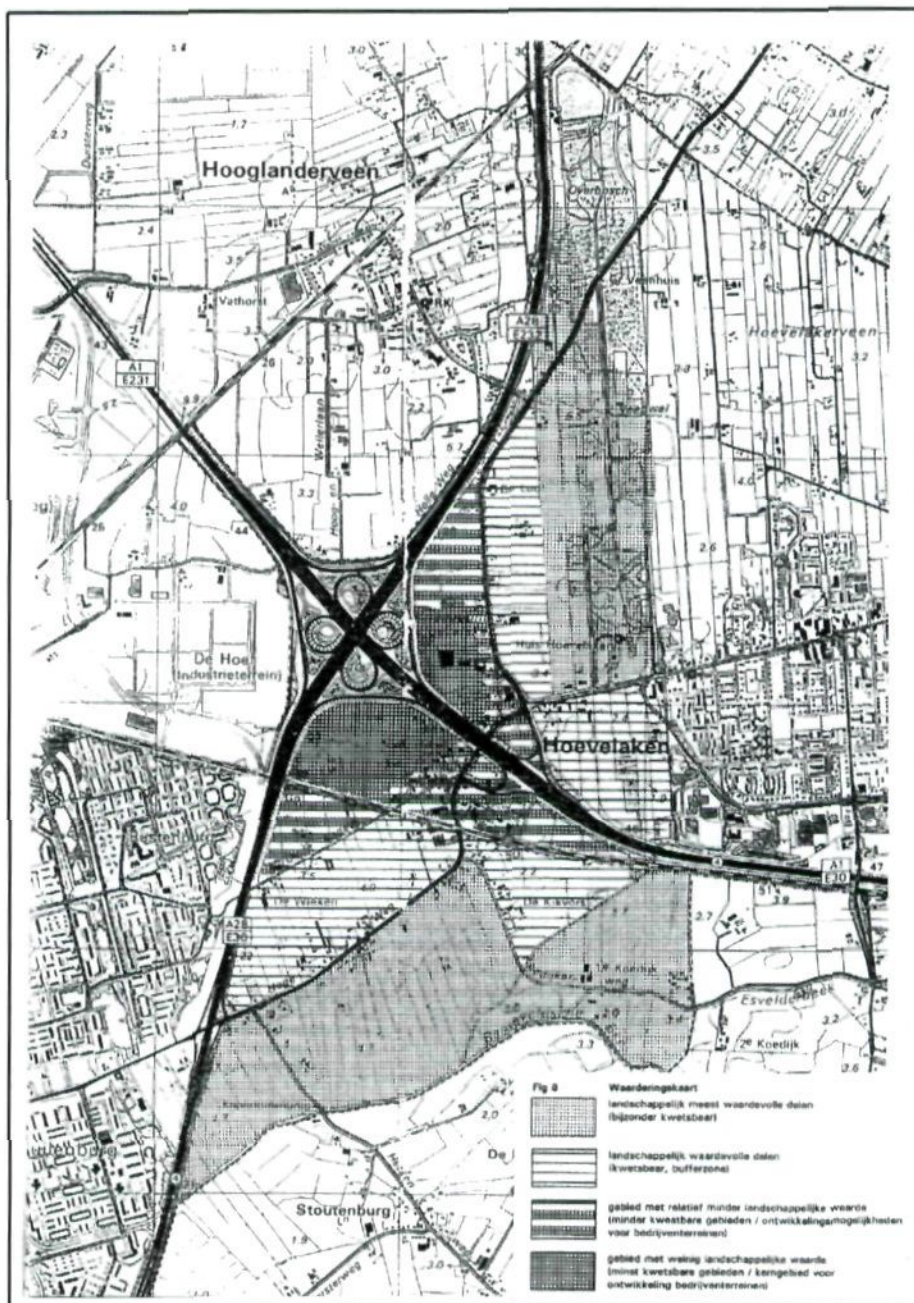
verdichtingszone

rondom toe- en aarictten van snelwegen, bij de Oude Lageweg en in het gebied gelegen tussen een bebouwde kom (Hoevelaken) en de Rijksweg.

3 INTEGRATIEKAART

Op basis van de beschrijving van de visueel-ruimtelijke deelgebieden en de verbeelding van de visueel ruimtelijke aspecten is een integratiekaart gemaakt waarop direct (in geografische zin) afleesbaar is welke gebieden in hoge mate een visueel-ruimtelijke betekenis bezitten en/of kwetsbaar zijn en welke gebieden niet (of niet meer). Deze is hieronder afgebeeld.

figuur 3-1: Integratiekaart [36]

BIJLAGE 6: HUIDIGE SITUATIE NATUUR

INLEIDING

In opdracht van de gemeente Amersfoort heeft Ingenieursbureau Witteveen en Bos een gebiedsinventarisatie en systeemanalyse van het plangebied Wieken de Vinkenhoef uitgevoerd [48]. In het eindrapport van dit onderzoek worden de resultaten zowel in het algemeen als per landschaps ecologische eenheid beschreven. Op figuur 1-1 op pagina 48 zijn deze eenheden (deelgebieden) met Romeinse cijfers aangegeven. In figuur 1-2 is een dwarsdoorsnede van de deelgebieden gegeven.

De gebieden zijn:

- I grote dekzandrug, infiltratie van het grondwater
- II grote dekzandrug, kwel
- III flank van de grote dekzandrug, infiltratie
- IV lage dekzandruggen, matige kwel
- V lage dekzandruggen, hevige kwel
- VI vlakte van ten dele verspoelde dekzanden, lage grondwaterstanden
- VII vlakte van ten dele verspoelde dekzanden, hoge grondwaterstanden
- VIII beekdal met beken
- IX oude bedding van de Horstbeek

1 HUIDIGE SITUATIE

1.1 De dekzandruggen

In het algemeen vormen de dekzandruggen hoger gelegen delen in het plangebied met diepere grondwaterstanden. Onderscheid kan worden gemaakt in een grote dekzandrug in het midden (I, II en III) en lagere dekzandruggen in het oosten van het plangebied (IV en V).

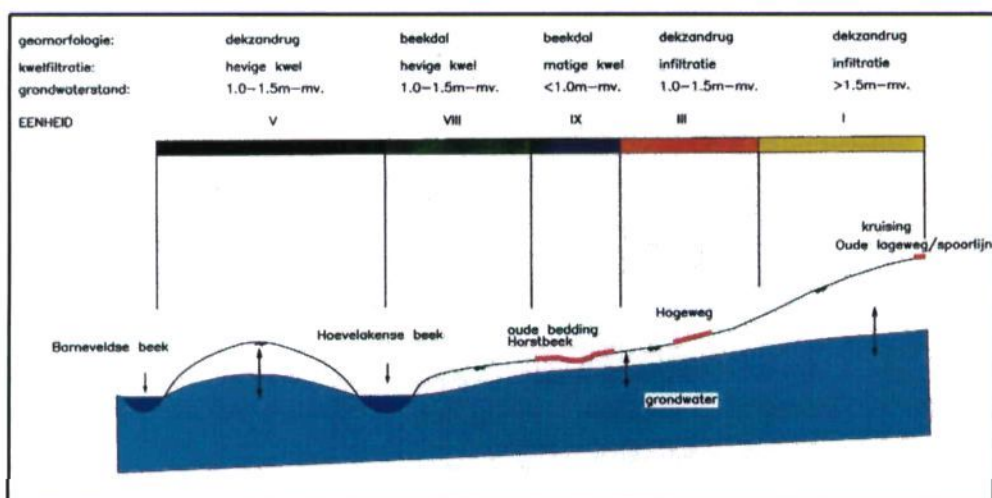
De top van de grote dekzandrug (I) is een langgerekte strook aan weerszijden van de Oude Lageweg. Samen met deel II is het het hoogst gelegen deel van het plangebied. Omdat het gebied relatief hoog ligt, zijn de grondwaterstanden laag. Dit bood de mogelijkheid om er de Oude Lageweg en boerderijen op aan te leggen. Door de diepte grondwaterstanden, die sterk fluctueren, waren en zijn weinig sloten nodig voor de afwatering. Op de dekzandrug vindt infiltratie naar het diepe watervoerend pakket plaats. De diepe grondwaterstanden resulteren in drogere omstandigheden. De bomenrijen langs de Oude Lageweg bestaan dan ook voornamelijk uit Zwarte Elzen en enkele Zomereiken; een soort van drogere milieus dan de overigens veelvuldig aangeplante Zwarte els. Ook de bermen langs de weg zijn kenmerkend voor drogere en schrale omstandigheden. Omdat de bermen niet bemest worden, zijn zij aanmerkelijk schraler en soortenrijker dan de intensief bemeste graslanden. In het plangebied komt dit vooral tot uiting in de brede taluds langs de op- en afritten van het knooppunt Hoevelaken.

figuur 1-1: Landschapsecologische eenheden [48]

Eenheid II is een voortzetting van de dekzandrug tussen het knooppunt en de Nijkerkerstraat. Ook hier zijn diepe, sterk fluctuerende grondwaterstanden. Het verschil met eenheid I is dat er geen infiltratie maar kwel optreedt.

De flanken van de grote dekzandrug (III) betreffen aan de zuidoostkant van de grote dekzandrug een strook ter hoogte van de Hogeweg en ten noordwesten van de rug een strook tussen de Oude Lageweg en het knooppunt. In deze gebieden vindt infiltratie plaats, maar door de lagere ligging zijn de grondwaterstanden er minder diep dan in de hoge delen. Het geïnfiltreerde grondwater stroomt via het freatische pakket lokaal af naar lagere delen in het plangebied. Ook hier waren de omstandigheden droog genoeg om de Hogeweg met bebouwing erlangs aan te leggen. De Hogeweg is in het verleden de basis geweest van waaruit het beekdal tot aan de beek ontgonnen kon worden.

figuur 1-2: Dwarsdoorsnede landschapsecologisch systeem [48]

De lager gelegen dekzandruggen liggen deels aan de oostelijke rand van het plangebied (de twee gebiedjes IV in de vorm van een halve maan) met matig diepe grondwaterstanden en matige kwel en de twee dekzandruggen in het beekdal (V). Deze laatste kennen een matig diepe grondwaterstand (1-1,5 meter onder maaiveld) en sterke kwel. De matig diepe grondwaterstand kan enerzijds verklaard worden door de relatief hogere ligging ten opzichte van de omgeving en anderzijds door de ligging naast de sterk drainerende beken. De sterke kwel komt op deze plaatsen niet tot aan maaiveld. Gezien het nagenoeg ontbreken van sloten op de twee dekzandruggen kan aangenomen worden dat de omstandigheden ook in het verleden niet nat zijn geweest. Een deel van de zuidelijke lager gelegen dekzandrug is bestemd als natuurontwikkelingsgebied en vormt een belangrijke schakel in de ecologische verbingszone. Het doel is het herstel van bekecosystemen, bron- en kwelmilieus. Op dit moment is het voor natuurontwikkeling bestemde deel van de dekzandrug in gebruik als maïsakker.

1.2 Ten dele verspoelde dekzanden

In het noorden van het plangebied liggen vlakten van ten dele verspoelde dekzanden (VI en VII). Hier treedt matige kwel op, en er is sprake van toestroming van grondwater. Het grondwater kan geïnfilterd zijn op de nabij gelegen dekzandruggen, maar kan ook een regionale herkomst hebben.

1.3 Het beekdal

De gebieden VIII en IX maken deel uit van het beekdal van de Barneveldsebeek en Hoevelakensebeek.

Gebied VIII, de zone waarin de beken zijn gelegen, wordt gekenmerkt door matige kwel en door matig diepe grondwaterstanden (1-1,5, m-mv). In de beken bevinden zich stuwen met een laag stuwpeil. Door het lage stuwpeil hebben de beken een sterk drainerende werking, waardoor de grondwaterstand in de nabijheid van de beken omlaag "getrokken" wordt, terwijl de beek zelf veel kwel aantrekt. Door de drainerende werking komt in de graslanden de kwel niet tot aan maaiveld, maar tot aan de grondwaterspiegel. De sloten ontvangen doorgaans wel kwel. In de vegetatie is dit te zien door het voorkomen van enkele kwelindicatoren in en langs de sloten. Het redelijk intensieve slotenpatroon geeft aan dat de omstandigheden vroeger waarschijnlijk veel natter (hogere grondwaterstanden) waren. Om de grondwaterstanden langs de beken weer te verhogen, gaat het Waterschap Vallei & Eem de zomerstuwpeilen met enkele decimeters verhogen. In de beken zelf kwelt veel grondwater op. Dit komt tot uiting in de aanwezigheid van veel Sterrekroos.

De beken vormen een belangrijk onderdeel in de ecologische verbinding tussen de Eem en de Gelderse Vallei. De in de eenheid gelegen dekzandrug is begrensd als natuurontwikkelingsgebied. Het vormt een schakel in de gewenste droge ecologische verbinding tussen landgoed Stoutenburg en landgoed Hoevelaken. Versterking van de droge ecologische verbinding in de eenheid is nodig. Door de slagenverkaveling met perceelrandbeplanting is de herkenbaarheid van het landschap groot. De ondergroei van de langs de sloten gelegen beplantingen is beter ontwikkeld dan van de houtsingels in de overige eenheden.

De zone tussen de flank van de hoge dekzandrug en de beken maakt deel uit van het beekdal en kenmerkt zich door sterke kwel en hoge grondwaterstanden (<1 m-mv). In dit gebied is de oude bedding van de Horstbeek gelegen. Vermoedelijk is de afwaterende functie van de Horstbeek na het uitdiepen en "kanaliseren" van de Hoevelakensebeek verloren gegaan. De fluctuatie van de grondwaterstand is minimaal. Vanwege de soms zeer ondiepe grondwaterstanden (soms <0,5 m-mv) kan de kwel hier hoger in het bodemprofiel doordringen. Dit komt tot uiting in de aanwezigheid van enkele zwak kwelindicerende plantensoorten. De hoger gelegen Hogeweg met een laanbeplanting van Zomereik is duidelijk zichtbaar en geeft het landschap een duidelijke structuur.

2 POTENTIES

Potenties voor natuur moeten worden gezocht in de ontwikkeling van natuur die kenmerkend is voor dekzandgronden. In het verleden bestonden deze zandgronden uit een zwak golvend landschap, doorsneden door tal van beekdalen en in de oorspronkelijke staat bedekt met bos, afgewisseld met hoogvenen en zeggeven. De met deze afwisseling samenhangende rijkdom aan flora en fauna moet zeer groot zijn geweest. In potentie is deze verscheidenheid aan milieus nog steeds aanwezig.

In het plangebied is nagenoeg geen veen aanwezig. Voor hoogveengroei zijn kommen met stagnerend regenwater nodig. Door het ontbreken van dergelijke kommen en door de hoge atmosferische depositie (m.n. stikstof door veehouderij en verkeer), zijn geen potenties voor hoogveen aanwezig.

2.1 De dekzandruggen

Op de hoger gelegen dekzandruggen (I,II,III) kwamen oorspronkelijk waarschijnlijk droge schraallanden en bloemrijke graslanden voor. In de huidige situatie zijn de potenties voor de ontwikkeling van de droge schraallanden slecht. Ze zijn gevoelig voor zowel eutrofiering als verzuring. Door atmosferische depositie vanuit de veehouderij en van het verkeer afkomstige stikstofverbindingen is sprake van eutrofiering. Dit leidt tot een toename van bepaalde grassoorten, zodat andere soorten weggeconcentreerd worden. De zwak gebufferde bodems zijn gevoelig voor verzuring, eveneens veroorzaakt door atmosferische depositie. Droge schraallanden zijn moeilijk uit intensief gebruikt cultuurgrasland te regenereren. Plaggen op grote schaal is nodig om voedselrijke teeltlaag te verwijderen. Voorwaarde is dat er voldoende zaadbronnen aanwezig zijn en de ondergrond voldoende buffercapaciteit heeft. Effectgerichte maatregelen tegen verzuring en vermesting zullen echter nodig blijven tot het brongerichte beleid succesvol is. De potenties voor de ontwikkeling van natuurlijke graslandvegetaties op de hogere dekzandrug zijn voorlopig dus gering.

Voor de ontwikkeling van struwelen, die van belang zijn voor insecten, amfibieën reptielen en vogels, zijn de potenties beter. Struwelen komen optimaal tot ontwikkeling op matige voedselrijke tot voedselrijke, droge gronden. Ook voor dit type begroeiing vormt atmosferische depositie echter een bedreiging.

2.2 Lagere dekzandruggen in het beekdal

Op de lagere dekzandruggen in het beekdal (IV en V) kunnen na verschralling droge schraallanden tot ontwikkeling komen. De gradiënten tussen kwel dieper in het profiel en wegzijging bovenin het profiel bieden mogelijkheden voor een hoge soortenrijkdom. Het is belangrijk eerst de landbouwgronden drastisch te verschrallen.

De lagere dekzandruggen in het beekdal zijn tevens interessant door de ligging in het beekdal. Door het hoogteverschil bestaat vermoedelijk een lokaal kwelsysteem van wegzijging op de dekzandrug naar kwel aan de voet van deze

rug. Alleen als de dekzandrug niet te voedselrijk is, zijn aan de voet potenties voor kwelafhankelijke schraallanden aanwezig.

2.3 Dekzandvlakte in het noordelijk deel

De dekzandvlakte in het noordelijk deel van het plangebied (IV,VI,VII) kent veel verstoring door de ligging nabij het klaverblad, de Rijkswegen en de Nijkerkerstraat. Specifieke natuurwaarden zijn er niet te verwachten. De waarde van dit gebied bestaat voornamelijk uit de functie als buffer voor landgoed Hoevelaken en uit de waardevolle landschapsstructuur. Om de dekzandvlakte goed aan te laten sluiten bij het landgoed is het kleinschalig karakter van het kampen- en veenlandschap belangrijk. Dit karakter wordt versterkt door het herstel van aanwezige houtsingels en het opnieuw aanplanten van vroeger aanwezige perceelsrandbegroeiingen. Houtsingels en andere perceelsrandbegroeiingen zijn van groot belang voor onder andere insecten amfibieën reptielen en vogels. Behoud, uitbreiding en versterking van de landschapselementen is belangrijk om de ecologische infrastructuur in stand te houden.

Door het instellen van een beheer waarbij minder wordt bemest, kunnen zich in en langs de permanent watervoerende watergangen kwelafhankelijke plantensoorten vestigen.

2.4 Het beekdal en de beken

De natuurwaarde van het beekdal en de beken (VIII) is gebaat bij een zo natuurlijk mogelijk afvoerregime en waterkwaliteit en voldoende brede oevers. Beheersmaatregelen zijn niet gewenst. Er wordt niet gedraineerd en er vindt geen grondwateronttrekking uit het eerste watervoerend pakket plaats. Het beekprofiel wordt niet onderhouden en er vindt geen schoning plaats. Er is geen diffuse toestroom van meststoffen en er wordt niet op de beek geloosd. De kansrijkdom voor de ontwikkeling van een natuurlijke beek wordt vooral bepaald door de mate waarin waterretentie optreedt en de inspoeling van meststoffen uitblijft.

Bij verdergaand beekherstel en het uit productie nemen van de omringende landbouwgronden mag verwacht worden dat de natuurwaarden van de beek met zijn oevers sterk verbeteren. Dan kunnen zich zelfs beekbegeleidende vogelsoorten als IJsvogel en Grote gele kwikstaart als broedvogel vestigen.

Een belangrijk aspect van het beekherstel is de verhoogde waarde van de beek met zijn oevers als ecologische verbinding. De beken zijn gelegen in het waardevolle, van oorsprong veenlandschap. Om de beken weer nadrukkelijker in het landschap aanwezig te laten zijn, is het niet alleen van belang om de beekbegeleidende beplanting te herstellen, maar ook om de oorspronkelijke loop van de beek te herstellen.

Het beekdal in het plangebied wordt gevormd door de benedenloop van de Barneveldsebeek. Ecologisch herstel van het gehele beekdal is vooreerst niet mogelijk, maar restauratie van alleen de benedenloop is zeker zinvol. Naast het

opkwellen van diep grondwater speelt overstromingswater uit de beek in de benedenloop een belangrijke rol. De potentiële vegetaties bestaan hier uit grote zegge-vegetaties. Voor het ontwikkelen van grote zegge-vegetaties vormen meer eutrofe omstandigheden geen probleem. Wel is belangrijk dat in de winter waterverzadiging van de bodem optreedt. Gezien de huidige inundaties in de winter zijn de potenties voor de ontwikkeling van dit type in het plangebied goed. Het verhogen van de stuwpeilen in de beken zal de potenties nog verder verhogen.

2.5 Oude bedding van de Horstbeek

In de zone van de oude bedding van de Horstbeek (IX) bevinden zich de beste kansen voor de ontwikkeling van natte schraalgraslanden als blauwgraslanden en dotterbloemhooilanden. De soortenrijkdom kan zeer hoog worden. De kansrijkdom voor de ontwikkeling van dit type grasland wordt vooral bepaald door hoge grondwaterstanden, de aanwezigheid van kwel en de mogelijkheden voor maaibeheer. Omdat de uitgangssituatie zeer voedselrijk is door het huidige landbouwkundig gebruik moet eerst verschaald worden. Plaggen afgraven geeft in het algemeen het snelst resultaat. Bemeste natte graslanden hebben een goede herstelkans als voldoende kwel optreedt van niet verontreinigd water.

Daarnaast zijn er goede potenties voor schoon (ijzerrijk) water met waternatuur in sloten, watergangen of plassen zonder algen